

Theater: Eenzame guerillastrijder

Bron: Knack Focus – Recensie: Els Van Steenberghe

Theater Zuidpool toont in 'Al te luide eenzaamheid' de schoonheid van een door wanhoop overvallen papierpletter die te goed beseft dat de industriële vooruitgang ook mentale achteruitgang betekent. En dus begraaft hij zich in zijn papier

© Wendy Marijnissen

The Play = Al te luide eenzaamheid

Gezelschap = Theater Zuidpool

In een zin = *Al te luide eenzaamheid* is intiem en teder verteltheater over de existentiële eenzaamheid waarin we onszelf ingraven door als samenleving zo op megalomanie en meetbare prestaties te kicken.

Hoogtepunt = Wanneer de papierpletter inziet dat hij zijn job zal verliezen en zich enkel nog mag bezighouden met boeken pletten zonder ze eventjes in te kijken, neemt hij een radicaal besluit. Spel, decor en de schoonheid van de taal grijpen tijdens die scène stevig in elkaar en creëren een pakkend portret van een door de samenleving tot eenzaamheid gedwongen, (te) mooi mens.

Score = * * * *

Quote = 'Ik deed louter en alleen het werk waarvoor ik betaald werd, niks geen kunstzinnigheid of kunstminnendheid, niks geen schepping in schoonheid, gewoon je werk doen.'

'Ineens bedreigt een man me met een Fins mes, drukt me in een hoek om vervolgens een papier tevoorschijn te halen en mij een gedicht voor te lezen over het prachtige landschap bij Rícany, waarna hij zich verontschuldigt, hij heeft tot nu toe geen andere manier weten te vinden om mensen naar zijn gedicht te laten luisteren.' Dit citaat is een toonvoorbeeld van de tragikomische schrijfstijl die Bohumil Hrabal hanteert in zijn bloedmooie novelle *'Al te luide eenzaamheid'*. Daarin beschrijft hij het lot van een papierpletter, die in bovenstaand citaat gedwongen wordt naar een gedicht te luisteren.

Koen van Kaam vertolkt die papierpletter. Hij doet dat in een decor dat oogt als een grafveld voor literatuur. Stapels boeken - al dan niet bevestigd of gekreukt - liggen kriskras door elkaar. Te midden dat papier wankelen lege literflessen tafelbier. In een hoekje van de scène zijn drie buffetpiano's in een U-vorm tegen elkaar geschoven. Op een van die piano's liggen ook stapels boeken en staat een terrarium met witte muisjes. Die muisjes zijn hetzelfde lot beschoren als de boeken waar ze zich aan voeden.

Aanvankelijk ziet van Kaams personage er even schichtig uit als die muisjes. Hij vertelt hoe hij tegen zijn eigen wil in ontwikkeld is geraakt door godganse dagen tussen de boeken te zitten die door een opening in zijn kelderplafond naar beneden worden gestort. van Kaam speelt stroef, wat apathisch zelfs en de schoonheid van de woorden vervliegt door een iets te snel spreekritme. Na een tijdje neemt Jorgen Cassier plaats achter zijn piano's. Aangemoedigd door die intimistische, haast breekbare livemuziek versterkt van Kaams spel. Dan ontpopt zijn personage zich tot een ruw en stoffig ogende man - net een verdwaalde guerrillastrijder - die met een aandoenlijke tederheid over de boekenruggetjes vertelt die hem verleidelijk aanstaren tijdens het werken.

Regisseur Koen De Sutter leidt van Kaam door de papierhoop naar een ontroerend portret van een eenvoudige man die tevreden is met zijn eenzaam leven dat door de letters van 'meneer Camus' en 'meneer Sartre' én door de gedachte aan zijn geliefde gekleurd wordt. Tot zijn papierpletters te traag en te oudmodisch wordt bevonden door de oversten en hij driftig en met betraande ogen de woorden 'kunstzinnigheid', 'kunstminnendheid' en 'schoonheid' letterlijk uit zijn leven veegt. Pas dan wordt zijn eenzaamheid te zwaar en te luid.

Al te luide eenzaamheid is intiem verteltheater over de existentiële eenzaamheid waarin we onszelf ingraven door als samenleving zo op megalomanie en meetbare prestaties te kicken. Dit kleinood - secuur opgebouwd uit de woorden van Hrabals bloedmooie novelle - is een te koesteren ode aan het durven teder, kwetsbaar, traag en romantisch in het leven staan, met onder elke arm een parel van boek vol zinnen die je in kleine hapjes degusteert als waren het exquisite amuse-gueules.

Els Van Steenberghe

Meer info: www.zuidpool.be

<http://focus.knack.be/entertainment/theater/theater-eenzame-guerillastrijder/article-normal-434119.html>